

הנאבק

מחיר סולידריות: 5 ₪

תנועת מאבק סוציאליסטי * حركة النضال الاشتراكي * מחיר: 2 ₪

הסערה החברתית מציעה סדר-יום חדש לישראל

כבר שנים לא הייתה סערה חברתית כזו בישראל, והיא שואבת השראה מההתעוררות המהפכנית ההיסטורית בארצות ערב ומהמאבקים ההמוניים באירופה. הסערה הזאת מבטאת מיאוס אדיר מההשלכות הרת-האסון של המדיניות הניאו-ליבראלית שהובילו כל ממשלות שלטון ההון לאורך העשורים האחרונים:

לטובת בעלי-ההון בוצעו קיצוצים, הפרטות, פגיעות קשות בעובדים, התעמרות בגימלאים, התעללות בנכים וחולים, השלכת משפחות יהודיות וערביות מבתיהן לטובת כרישי נדל"ן ועשירים, הפקרת משאבי הטבע לטובת הטייקונים... ואת המחאה מאפשרים לנו עד גבול מסויים, אך לבסוף על הכול מוטל צו-איסור-מאבק, לא רק בדמות איומי פינוי לאוהלים או צווי מניעה לשובתים, אלא בעיקר בדמות הפחדה ביטחונית דמגוגית שמשמשת את נציגי האליטה השלטת בתור קלף הספין האפקטיבי ביותר שלהם.

ואף-על-פי-כן, המאבקים מתפרצים: המאבקים על הזכויות לקורת-גג, לבריאות, לפרנסה הוגנת ומזון, ובמקביל גם המאבקים נגד חקיקה אנטי-דמוקרטית, ונגד אפליה, דיכוי, גזענות וכיבוש. אפשר וצריך לחוץ את הממשלה והאוצר להחזיר כל פיזור אפשרי. שבתת אזהרה כללית של יממה במשק בהובלת ההסתדרות הכללית תוכל לשנות את כללי המשחק ועשויה לאלץ את הממשלה להטיל פיקוח על מחירים בתחום הדיור והמזון ולהעביר את נטל המס חזרה לבעלי-ההון. שילוב כוחות בין המאבקים המתעוררים נגד עושיק ודיכוי נחוץ כדי להגביר את הסיכויים שלהם להגיע להישגים עצומים – כן לסולידריות, לא לפירוד ולא לסכסכנות לאומנית!

בסופו של יום, ממשלת ההון-אסון של נתניהו-ברק-ליברמן צריכה ליפול כחלק מסדר-יום חדש לישראל. מה יחליף אותה? לא צריך עוד מאותו הרעל הקפיטליסטי בעטיפה שונה. הקול האמיתי של המחאות והמאבקים של העובדים והעניים ושל השכבות המנוצלות הוא שצריך להיות בשלטון. מארגון מטה מאבק דמוקרטי להובלת המאבק מול שלטון ההון יוכל לצמוח הכוח הפוליטי האלטרנטיבי החדש שיבעט הצידה את מפלגות הממסד הקפיטליסטיות שמבטיחות לנו רק המשך הידרדרות לתהום. מאבק לצדק חברתי אמיתי הוא מאבק למהפכה חברתית שתחליף את השיטה הקפיטליסטית המשברית, המיושנת והנצלנית, בדמוקרטיה סוציאליסטית כדי שהעתיד של כל אחת ואחד מאיתנו לא יירמס תחת תאוות הרווח של קומץ כרישי נדל"ן וטייקונים.

צילום: אורן זיו / אקטיביסטילס

תנועת האוהלים נגד שלטון ההון

במחאה על מחירי הדיור ובהשראת כיכר תחריר בקהיר, כיכר סינטגמה באתונה וכיכר פוארטה דל-סול במדריד, גם בתל אביב מנסים לכבוש את הכיכר. על ראש העיר חולדאי נזרקה פיצה, על ח"כ מירי רגב מהליכוד שפכו מים

בן יונגסטד, סניף מרכז

בהשראת כיכר תחריר ומאהלי המחאה ביוון ובספרד, הוקמו ביום המישי ה-14 ביולי כעשרים אוהלים בשדרות רוטשילד בתל אביב כאות מחאה על מחירי הדיור הגואים. סטודנטים ישנים לצד פנסיונרים ובעלי משפחות הנתונות במצוקת דיור ממשית. כולם חווים על בשרם בדרך זו או אחרת את בעיית הדיור. בינתיים התאספו במקום כבר מאות "דיירים" ואיתם נמצאים במקום עוד המוני מפגינים תומכים. במקביל הוקם מאהל בירושלים והתאחדות הסטודנטים הכריזה על הקמת מאהלים נוספים.

בזמן שממשלת נתניהו מפריטה את הקרקעות ומקדמת את האינטרסים של כרישי הנדל"ן – שלהם יש יותר דירות ושטחים ממה שהם מסוגלים למנות – הזכות שלנו לקורת גג כלל אינה מובנת מאליה כיום. חלק גדול מדי מהכנסותינו מושקע בשכר הדירה או בתשלומי משכנתא, ובמקרה הטוב נשאר גם משהו בצד כדי לשלם את החשבונות. יותר ויותר אנשים עובדים וגימלאים, סטודנטים ומשפחות, מגיעים למצב שבו הם לא יכולים לעמוד במחירים המאמירים ומוצאים את עצמם טובעים בחובות. זה הזמן לדרוש פיקוח עירוני על מחירי שכר הדירה ודיור ציבורי נאות ובר השגה בשביל כולם! יש לנו את הכוח לשים סוף למדיניות של ממשלת ההון שמנסה לזרות חול בעינינו באמצעות "רפורמות" שמשחקות לידי הקבלנים ובעלי ההון.

פוליטיקאים קפיטליסטים גורשו

אל המאהל בת"א הגיעו כל מיני פוליטיקאים קפיטליסטים שניסו להשתמש במאהל כדי להציג את עצמם כחבריהם הטובים ביותר של המפגינים, שתמיד פעלו לכאורה למען הוזלת מחירי הדיור. פתאום כל אלה שמקדמים מדיניות של בנייה לעשירים, של הפרטה ושל רמיסת הזכות לדיור, רוצים שנחשוב שהם הפכו לסוציאליסטים.

ראש עיריית ת"א-יפו, רון חולדאי (או "הון חולדאי" כפי שנקרא בפי חלק מהמפגינים), הגיע למאהל וניסה להסביר למפגינים שהבעיה היא בהורים שלהם שהצביעו לא נכון. חולדאי, המזוהה עם "העבודה", סיפר למפגינים שהוא "לא שייך לאלה שהם בעד שוק חופשי לחלוטין". חלק מהמפגינים הגיבו בזעם ובקריאות "ראש-עיר של עשירים", שפכו עליו בירה, השליכו עליו חתיכת פיצה ודפקו על הרכב שאליו התחמק. גם ח"כ מירי רגב מהליכוד ניסתה לקפוץ על ההזדמנות וגורשה בבושת פנים. אחד המפגינים קרא לעברה: "קיבלת את הפוטו-אופ שלך, עכשיו תלכי". רגב אמרה אח"כ בהתנשאות כי "היו להם ראסטות. באיזה שהוא שלב הם היו אלימים ושפכו עליי מים... אמרתי להם שהם הזויים". צריך להיזהר באופן כללי מפוליטיקאים קפיטליסטיים שמעוניינים לרכב על המאבק, מכיוון שהדבר יגביל ויחליש אותו.

צילום: יערה ליברמן כליף

להתארגן למאבק בשלטון ההון

מפגינים מתנועת ה-15 במאי בספרד שלחו מסר סולידריות בווידיאו למפגינים בת"א: "נשארו לישון באוהלים כדי לשנות את השיטה הפוליטית והכלכלית הקיימת. מאוחדים אנחנו צועדים כדי לשים קץ לשיטה שאכזבה את החלומות והתקוות שלנו".

בעיית הדיור, לצד כל שאר הבעיות החברתיות הבוררות, היא סימפטום של מחלה ממאירה. השיטה הקפיטליסטית. המשכורות ברצפה, המחירים בשמיים, מצב שירותי הרווחה מידרדר – תנועת האוהלים החדשה יכולה להיות הזדמנות למאבק רחב נגד שלטון ההון וגם לבניית הכוח הפוליטי העצמאי הנחוץ למאבק זה. יש לדרוש מההסתדרות לתת גב למחאה ולנקוט בצעדים ארגוניים.

דיונים וקבלת החלטות באופן דמוקרטי יוכלו לסייע לדחוף את המאבק קדימה. ביחד אנחנו הרבה יותר חזקים, וכוח המוני, דמוקרטי ומאורגן יוכל להיות חזק פי כמה מבעלי ההון ומשרתייהם בממשלה.

חשוב לפנות לשכבות רחבות של האוכלוסייה, להראות להן שהמאבק הזה הוא גם שלהן, להסלים את המאבק ולרכז את כל הכוח כנגד אלה שעושים אותנו. הניסיונות לבצע דה-לגיטימציה למחאה באמצעות הסתה לאומנית רק ממחישים כי התנגדות לסכסכנות לאומנית-גזענית, כולל התנגדות לכיבוש, הכרחית כדי לבנות תנועה רחבה לשינוי החברה שלא ניתן יהיה לפלג או להשתיק באמצעות הפחדה ביטחונית. כן וסולידריות! הכוח נמצא במאבק מאוחד!

היום שאחרי מחאת הקוטג': מעלים הילוך!

מחאת הקוטג', שהחלה באמצע חודש יוני כשעשרות אלפי ישראלים הצטרפו לקבוצות מחאה בפייסבוק בתוך ימים ספורים, חרגה מהר מאוד מתחומי המאבק הווירטואלי בהתייקרות הגבינה הגבשושית, וכעת היא עוברת לרחוב

אריאל גוטליב

מחאת הקוטג', שהחלה באמצע חודש יוני כשעשרות אלפי ישראלים הצטרפו לקבוצות מחאה בפייסבוק בתוך ימים ספורים, חרגה מהר מאוד מתחומי המאבק הווירטואלי בהתייקרות הגבינה הגבשושית. המחאה תורגמה לחרם צרכנים שפגע בצורה משמעותית במכירות הקוטג' ומוצרים נוספים ברשתות השיווק. המחאה אילצה את יצרניות המזון ואת רשתות השיווק להוריד לבסוף מחירים, גם אם באופן סמלי, ולדחות העלאות מחירים שהתכוונו לבצע במוצרים אחרים.

מנהלי החברות והרשתות ניסו תחילה להתעלם מהזעם הציבורי, לחכות שהסערה תחלוף או לכל היותר להטיח האשמות זה בזה, אך כאשר כל אלה לא הועילו נאלצו "להכות על חטא" בניסיון למזער את הנזק הכלכלי והתדמיתי. בינתיים ההצלחה הסמלית הביאה לניסיונות להרחיב את החרם למוצרים נוספים, ובעיקר, יחד עם הדוגמאות המרהיבות של המאבקים ההמוניים במזה"ת ובארופה, דחפה את מחאת האוהלים החדשה.

הקוטג' הוא רק חלק מהתמונה

העיתונות הכלכלית, שקפצה על מחאת הקוטג' מסיבותיה שלה, חשפה כמה נתונים מעניינים. בין השאר נחשף כי תנובה, שמייצרת כ-70% מכמות הקוטג' שנמכרת בישראל, העלתה את מחירו ב-29% מאז שהופרטה בינואר 2008 מידי הקיבוצים והמושבים לידי קרן ההשקעות Apax, ועד לינואר 2010. באותה התקופה דווקא ירד ב-8.8% מחיר החלב שהיא קונה. אולם הקוטג' הוא רק חלק קטן מהתמונה הכללית של יוקר המחיה: מחקר שהתפרסם בימים אלה נתן גיבוי במספרים למה שרובנו מרגישים היטב כשאנחנו מנסים לעמוד בהוצאות שרק עולות בעוד שהשכר נשחק. המחקר הראה שבעשור האחרון ירד השכר הריאלי הממוצע ב-2%, בזמן

הקוטג' הוא רק חלק קטן מהתמונה הכללית של יוקר המחיה: מחקר שהתפרסם בימים אלה נתן גיבוי במספרים למה שרובנו מרגישים היטב כשאנחנו מנסים לעמוד בהוצאות שרק עולות בעוד שהשכר נשחק

שההוצאה החודשית הממוצעת למשפחה על בריאות עלתה ב-17%, ההוצאה על דיור גדלה ב-23% ומחירי המזון זינקו ב-38%. מחירי הפירות והירקות עלו באותה תקופה ב-40%, אבל ההוצאה החודשית למשפחה בסעיף זה דווקא ירדה ב-4%, מה שאומר שרוב המשפחות נאלצו לקנות פחות פירות וירקות.

האיוולת של "השוק חופשי"

הפוליטיקאים הקפיטליסטים לא יכלו להתעלם מהתפשטות מחאת הקוטג'. נציגי מפלגת קדימה, שהייתה בשלטון כשבוטל הפיקוח על מחיר הקוטג', תקפו באופן צבוע את הממשלה הנוכחית, ואילו הפוליטיקאים מהממשלה מיהרו להקים ועדות – הכלי המסורתי שבאמצעותו ממסמסות ממשלות דרישה מיידית של הציבור לשינוי. נתניהו ושותפיו הציעו גם לחזק מדיניות של "שוק חופשי" במשק החלב, למשל באמצעות הגברת הייבוא. אך פתיחת השוק לעודפי ייצור מחו"ל תבוא על חשבון חקלאים קטנים ומישרות בישראל. הטיעונים שנשמעים בתקשורת בדבר הצורך "לפתוח את השוק לתחרות חופשית" מסווים את העובדה שהיווצרות קרטלים ומנופולים היא בלתי נמנעת בכלכלה קפיטליסטית.

חרם צרכני לא מספיק

ההישגים של המחאה, צנועים וזמניים ככל שיהיו, ראויים להערכה, אבל חרם צרכנים לבדו לא יפתור את הבעיה של הפער המתרחב שבין הזינוק במחירים לשחיקה המתמשכת בשכר. דרוש מאבק לוחמני לתוספות שכר ולהצמדת השכר לסל הצריכה של משפחות עובדות, כמו גם להחזרת ולהחלת הפיקוח על מחירי מוצרים ושירותים חיוניים ולהלאמת תאגידי המזון הגדולים תחת פיקוח דמוקרטי של העובדים ושל ארגוני צרכנים וסביבה. ההצטרפות של התאחדות הסטודנטים למחאה מבורכת. יש לדרוש גם מההסתדרות הכללית, כארגון העובדים הגדול בישראל, לקחת עמדה מובילה במאבק הזה.

תנועת האוהלים שמתגבשת במחאה נגד מחירי הדיור מעידה על פוטנציאל גובר להתפתחות תנועה רחבה נגד שלטון ההון בישראל, דרך קידום החיבור החיוני בין מאבקים חברתיים קיימים, מאבקים נגד ניצול ואפליה, מאבקי עובדים והמאבקים נגד הכיבוש והגזענות. כך יוכל לצמוח ייצוג פוליטי עצמאי לתנועה רחבה כזו במאבק מול הממסד הקפיטליסטי, שהכרחי להחליפו בדמוקרטיה סוציאליסטית כדי לשים קץ אחת ולתמיד לניצול במקומות העבודה ולהפקעות המחירים.

מתוניסיה עד סוריה ממשיך המאבק בדיקטטורות

הדיכוי הרצחני וההבטחות הריקות לרפורמות לא חיסלו את
המהפכה האזורית, אך היא ניצבת בפני אתגרים חדשים

י' אשה מארמר

האיסלאמיסטי אמנם מסכנים את עתיד המהפכה, מכיוון שהם מציעים סדר-יום דכאני וקפיטליסטי ולא שחרור חברתי, אך הניסיון לנצל זאת להסתה נגד המהפכות מעיד בעיקר על ההתנגדות העמוקה מצד הממסד הקפיטליסטי בישראל למאבקייהם של ההמונים באזור.

במציאות, המהפכות באזור מאיימות על המשטר האיראני, שכבר לפני שנתיים התמודד מול התקוממות מהפכנית, ויש לו סיבה לחשוש מהסבב הבא שיגיע במוקדם או במאוחר בהשראת התנועות המהפכניות באזור. בנוסף לכך, התהליך המהפכני באזור מסייע לחשוף גם את הצביעות של חיזבאללה, ששילם מס-שפתיים למהפכות בתוניסיה ובמצרים, אך מתנגד למהפכה בסוריה. במצרים, המהפכה הובילה למשבר פוליטי עמוק בארגון האחים המוסלמים.

מאז שהמועצה הצבאית במצרים נטלה את סמכויותיו של מובארכ, האחים המוסלמים תמכו בכל החלטה שלה ללא הסתייגות. הנהגתם מעוניינת למעשה להשתלב במשטר ה"חדש" שהאליטה הישנה מנסה לגבש. בהתאם, מפלגת "החירות והצדק" של האחים המוסלמים מנסה להצטייר ככוח פוליטי נאמן עבור האליטה המצרית.

אך בניגוד לכך, רבים מהתומכים של האחים המוסלמים ובייחוד הצעירים, לוקחים חלק במחאה המתפתחת בשטח נגד המועצה הצבאית. הדבר מצביע על הסתירות העמוקות שקיימות בין האג'נדה הימנית של ההנהגה לשאיפות של פעילי השטח המושפעים מהמהפכה. סתירות אלו, שכבר הביאו למספר פילוגים מתוקשרים ובהם הקמת מפלגה נפרדת של חלק מהמשמרת הצעירה, צפויים להעמיק ככל שהמהפכה תימשך. פלגים פופוליסטיים של האחים המוסלמים עשויים בהחלט להתחזק כל עוד לא נבנית אלטרנטיבה פוליטית משמאל עם סדר-יום מהפכני.

הדיון הער והחיפוש כיום בקרב המוני עובדים, פלאחים, צעירים ובני-נוער אחר דרך לנצח במאבק לחיסול הדיכוי הפוליטי, השחיתות, העושיק הקפיטליסטי והעוני, יוכלו לאפשר צמיחה של כוחות סוציאליסטיים מהפכניים בעולם הערבי, שחיוניים להצלחת המאבק. תנועות סוציאליסטיות חזקות יוכלו להציב אלטרנטיבה בולטת למבוי-הסתום הן של הימין האיסלאמיסטי והן של ה"ליבראליים" הקפיטליסטיים.

המהפכה הסורית: "העם רוצה להפיל את המשטר!"

למעלה מ-1300 איש נטבחו עד כה בידי כוחות הביטחון הסוריים. אלפים נמלטו לטורקיה. אך הדיכוי הרצחני המלווה בהבטחות ריקות לרפורמות, לא עוצר בינתיים את האופוזיציה בסוריה, שממשיכה להתעצם ולהתפשט, וזאת ללא כל הנהגה או תוכנית של ממש עד כה.

גיבוש תוכנית שכזו להמשך המאבק לשינוי החברה הסורית ולהחלפת המשטר הדכאני והמושחת, נחוץ בין היתר כדי לזכות בתמיכה מצד אותן שכבות בחברה שבינתיים עוד מתייחסות אל המשטר הקיים כאל "הרע במיעוט", מחשש להידרדרות למלחמת אזרחים כמו בלוב או לחלופה גרועה אחרת, אולי בחסות המעצמות האימפריאליסטיות. אולם

"א" ני מקבלת הרבה כוחות ממה שאני רואה במדינות ערב", אמרה גילה אדריי יו"ר הוועד הארצי של עובדי הרכבת, עם שחרורה ממעצר בחודש מאי בעקבות הפגנה נגד הפרטת הרכבת. המרד ההמוני של הצעירים והאנשים העובדים והעניים שהתפשט בארצות האזור, אמנם עדיין לא חולל התקוממות של עובדים וצעירים נגד שלטון ההון בישראל, אבל למרות ההפחדה הביטחונית וההסתה הלאומנית מצד שלטון ההון בארץ נגד המהפכות, הוא בהחלט מספק השראה לכל המחאות, השביתות והמאבקים המרכזיים שתעוררו בחודשים האחרונים בישראל. בכלל זה סיפקו המהפכות גם רוח גבית משמעותית למאבק ולמחאות נגד הכיבוש.

המהפכה במצרים ותוניסיה לא הסתיימה

הטבח ההמוני במתקוממים בסוריה וההתפתחות המוגבלת יחסית של המחאה עד כה במדינות המפרץ ובמדינות נוספות ממחישים כי הפגנות והשתלטות על כיכרות הערים הן משמעותיות, אך אינן מספיקות לכשעצמן במאבק להפלת הדיקטטורות.

במצרים ותוניסיה היה זה גל שביתות עוצמתי, ולא רק הפגנות הצעירים, שגרם לצמרת הצבא ולמעמד השליט לחשוש לגורלם ולהיפטר מבן עלי ומובארכ. והם עדיין חוששים מהכוח הפוטנציאלי של מעמד העובדים לסלקם ולהוביל שינוי חברתי עמוק.

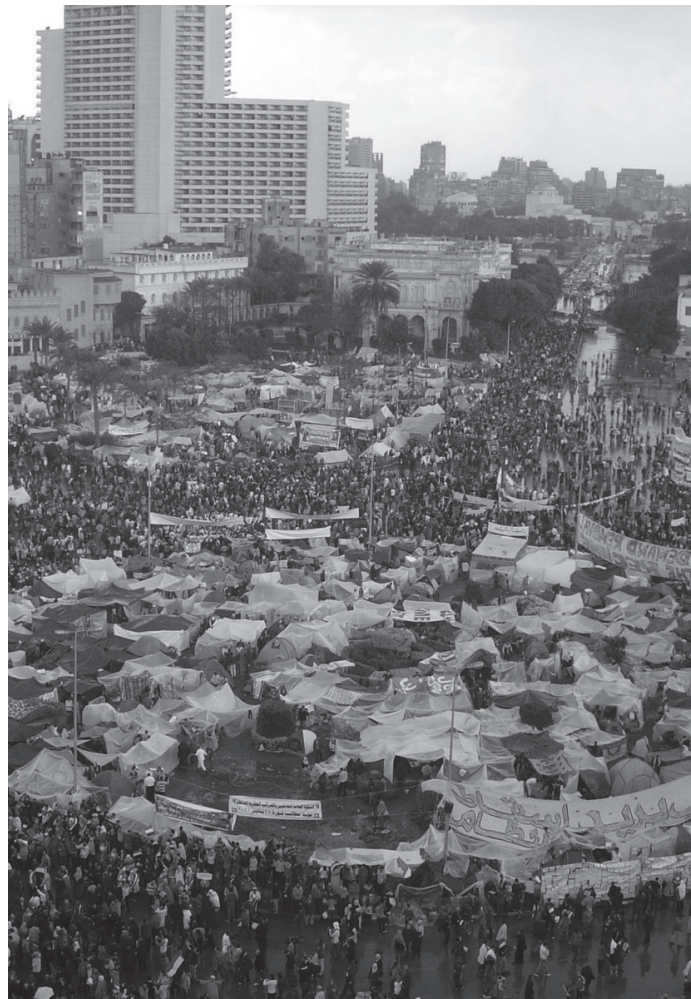
במצרים ובתוניסיה, המשטרים הכביכול-חדשים פועלים בשיטת ה"מקל והגזר" במטרה לרסן ולטרפד את התנועה המהפכנית: הבטחות לרפורמות מחד והתקפות ברוטאליות על ההפגנות והשביתות מאידך. אך ההמונים מגיבים בזעם לניסיונות לחטוף מידיהם את המהפכה ונראה ש"ירח הדבש" של הממשלות שהחליפו את בן-עלי ומובארכ מסתיים. במצרים חל באחרונה זינוק מחודש במספר ההפגנות ההמוניות והשביתות, ובהן השביתות הלוחמניות של הרופאים ושל עובדי תעלת סואץ.

"השתלטות איראנית"?

נתניהו חוזר כמעט בכל הופעה בתקשורת על המנטרה כי "האביב הערבי עלול להפוך לחורף איראני". אך לא המשטר באיראן הוא האיום הראשי כיום על המהפכה האזורית, בייחוד משום שהמתקוממים לא רואים בו מודל לחיקוי.

במקביל לשורה של גורמים, כולל ממשלת ההון בישראל, כוחות הימין

עיר האוהלים בכיכר תחריר. ההמונים חוזרים לזירת המאבק

התעוררות המחאה בדמשק מעידה באופן משמעותי על המשך כרוסם בבסיס התמיכה שנתר למשטר.

מצער לראות כיצד בשונה מן ההתקוממויות במצרים ובתוניסיה, שורה של מפלגות "קומוניסטיות" ברחבי העולם, ובהן המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), נקטו בקו שמתנגד להפלת משטר אסד, בתואנות דוגמטיות שונות אודות תפקידו ה"אנטי-אימפריאליסטי" לכאורה של המשטר. מזכ"ל מק"י, מחמד נפאע, אף ביקר את המתקוממים על כך שאינם מתייחסים ברצינות להבטחתו של אסד לרפורמות וגינה בחריפות את זכות ההגנה העצמית שלהם. את ההתנגשויות בסוריה הוא הגדיר כ"טבח הדדי".

מאמצי ממשל אובמה ומנהיגים אימפריאליסטיים אחרים להתערב בנעשה במצרים ובתוניסיה לא גררו תגובות כאלה ממק"י, והדבר קשור בניתוח שגוי של אופי המשטר הסורי, שבעקבותיו מק"י אינה ממחרת לברך על כך שבאופן הרואי מתחילים להגיח כיום בסוריה הכוחות החברתיים שסוללים את הדרך למהפכה הנחוצה לפיתרון אותן הבעיות החברתיות הבערות שמניעות את כלל התנועות המהפכניות בעולם הערבי.

"אנטי-אימפריאליזם"?

הרטוריקה האנטי-אימפריאליסטית של המשטר הדיקטטורי, עוד מתקופת אסד האב, שימשה אותו בעיקר ככלי להסוואת תפקידו הריאקציוני והדכאני, שעה שפעל נגד כל מחאה וכל מאבק שהתנגשו עם האינטרסים של האליטה השלטת העלאווית ובעלי-ההון המקורבים. ההגדרה הפשטנית של המשטר הסורי ככזה הפועל לבלימת פגיעות בהמונים מצד המעצמות האימפריאליסטיות רחוקה מן המציאות, והיא נובעת מהיעדר התבססות עקבית על מציאות החיים הקונקרטי

של ההמונים ועל המאבקים האמיתיים של מעמד העובדים והשכבות המדוכאות לשינוי החברה. זו אותה השגיאה היסודית, שמקורה במורשת ההרסנית שהותיר הסטאליניזם, אשר מאפשרת למק"י גם להתנגד למהפכה המתקרבת נגד שלטון מפלגת-האחות הפרו-קפיטליסטית שלה בסין.

משטר אסד פותח את הדלתות לקידום האינטרסים של סין ורוסיה בסוריה, והוא זוכה לשבחים בדוחות של קרן המטבע הבינלאומית (IMF) עקב יישום האג'נדה הניאו-ליבראלית בהתאם לתכתיבי האימפריאליזם המערבי. המעצמות האימפריאליסטיות ראו במשטר של אסד הבן, עד לא מזמן, פרטנר שאפשר לפעמים לעבוד איתו. במאי 2010, לאחר שארה"ב וישראל הסירו את התנגדותם, סוריה התקבלה כמשקיפה לארגון הסחר העולמי (WTO), וזאת לאחר הפתיחה מחדש של שגרירות ארה"ב בדמשק וביקור ראשון של נשיא צרפת סרקוזי בשליחות האיחוד האירופי.

ומה לגבי השתתפותה של סוריה לצד ארה"ב במתקפה על עיראק במלחמת המפרץ הראשונה? ומה באשר להתערבות האימפריאליזם של סוריה בפוליטיקה הלבנונית? באיזה אופן מסייע המשטר הסורי להגן על ההמונים? הוא לא. האיום בהתערבות זרה לא יכול להצדיק כל תמיכה שהיא במשטר, ביקורתית ככל שתהיה.

מאבק לדמוקרטיה וסוציאליזם

ההתרחשויות בלוב ממחישות כי אי-אפשר להסתמך על סיוע למאבק מהמעצמות, שעמדתן הדו-פרצופית משתקפת גם בתמיכתן בדיכוי הרצחני של האופוזיציה בסעודיה ובבחריין. מטרת ההתערבות של נאט"ו בלוב, שכבר מזמן חורגת מסיוע אווירי למורדים, היא להכפיף את התנועה המהפכנית לאינטרסים הכלכליים והגיאוגרפיים של המעצמות האימפריאליסטיות. הדבר ניכר בקשרים הפוליטיים והכלכליים (ייצוא נפט) הענפים שכבר התפתחו בין הנהגת המורדים לממשל האמריקאי, וממשלות איטליה, צרפת וקטאר. המרוויח העיקרי משיתוף-הפעולה של המורדים עם נאט"ו הוא דווקא קדאפי, שהצליח ללכד סביבו חלק לא מבוטל מהאוכלוסייה במזרח לוב על בסיס ההתנגדות למלחמה.

כמו בשאר האזור, ההמונים הסורים והלובים יוכלו לפלס את דרכם לשחרור חברתי אמיתי רק בדרך של התארגנות עצמאית לחלוטין מהמשטר הנוכחי ומהמעצמות, במטרה להיאבק, גם באופן חמוש, להפלת הדיקטטורות.

המהפכות בצפון אפריקה ובמזרח התיכון החלו בדרישה להפסקת הדיכוי הפוליטי הכבד ולטיפול מיידי ושורשי בבעיות החברתיות הבערות. כדי לפתור בעיות אלה יש צורך להחליף את הכוחות החברתיים שנמצאים בשלטון ולהתחיל לנהל את החברה אחרת.

במסגרת קפיטליסטית לא יהיה אפשרי לפתור את המשברים העמוקים במזרח התיכון, ובהם העוני המחפיר, יוקר המחייה, האבטלה המבנית בארצות האזור, והמחסור בדיוור, בתשתיות ובמים. במציאות חברתית כזו, כפי שניתן לראות בתוניסיה ובמצרים, כאשר אליטה צרה מגינה על זכויות הניצול והדיכוי שלה, היא תפעל ככל האפשר להגבלת הזכויות הדמוקרטיות שמוסוגלות לשמש את המוני האנשים העובדים והצעירים במאבקהם.

כדי להבטיח שמשטר דכאני אחד לא מוחלף במשטר דכאני אחר, נחוץ מאבק להקמת ממשלות סוציאליסטיות של נציגי העובדים והעניים, שייצגו את האינטרסים העצמאיים של מעמד העובדים ושל השכבות המנוצלות והמדוכאות בחברה ויבטיחו זכויות דמוקרטיות מלאות, לצד המשך המאבק בכל אותן "בריתות המדכאים" שישאפו לחסל כל מהפכה חברתית.

העברת הבנקים, תאגידי הענק ומשאבי הטבע והאדמות לבעלות ציבורית, תוכל לסייע להתחיל סוף-סוף לתכנן ולפתח את הכלכלה באופן דמוקרטי למען הצרכים והשאיפות של ההמונים. באופן זה ניתן להביא בתוך זמן לא רב לשיפור עצום בתנאי המחייה של ההמונים באזור. שיתוף פעולה בין ממשלות עובדים באזור, כולל בישראל ופלסטין סוציאליסטיות ודמוקרטיות, במסגרת פדרציה סוציאליסטית וולונטארית, יאפשר להתמודד עם הבעיות ברמה האזורית ולנצח את הדיכוי ואת העוני.

המשק העולמי: בדרך למפולת נוספת?

שלוש שנים מאז התפרצות המשבר העמוק במשק העולמי בספטמבר 2008, ומה שעומד כעת על הפרק הוא לא רק חדלות פירעון של בנקים, אלא של מדינות שלמות. המאבקים המהפכניים בדרך

נאור קפולניק

בחודש ספטמבר 2008 התפרץ המשבר הכלכלי העמוק ביותר של הקפיטליזם העולמי מאז השפל הגדול של 1929. שלוש שנים חלפו. משבר החובות שמזעזע כעת את אירופה והנתונים הכלכליים הגרועים בארה"ב, רק מדגישים כי לא היה מדובר בהאטה תקופתית, אלא במשבר שיטתי עמוק וממושך בשיטה הקפיטליסטית אשר סופו עוד לא נראה באופק.

למעשה, משבר החובות שהצית את הקריסה הפיננסית הגדולה ב-2008 לא הסתיים, אלא התגלגל למימדים הרסניים עוד יותר: מה שעומד על הפרק כעת הוא לא רק חדלות פירעון של בנקים, אלא של מדינות שלמות. בעקבות התפרצות המשבר נחלצו הממשלות הקפיטליסטיות העשירות בעולם להציל את המערכת הפיננסית שלהן באמצעות "תוכניות חילוץ", בניסיון למנוע הידרדרות לשפל כלכלי חדש. החובות האסטרונומיים הפרטיים שצברו הבנקים הגדולים ובתי ההשקעות "הולאמו" בפועל, עם הזרמתם של טריליוני דולרים מכספי משלמי המיסים לכיסויים.

העובדים נדרשים לשלם עבור הימורי בעלי-ההון

חובות העתק שצברו ה"כרישים" הפיננסיים במרדפם הכפייטי אחרי רווחים, הפכו לחובות ממשלתיים. החשבון הוגש למעמד העובדים (מדיניות הצנע לא נועדה כמובן לבעלי-ההון): בעוד האבטלה במערב גואה, בעיקר בקרב צעירים, הוכרזו העלאות מיסים לאנשים העובדים, קיצוצים דרקוניים במגזר הציבורי, הפרטות ענק, פיטורים המוניים ופגיעות בשכר ובפנסיות. ביוון למשל, מקוצץ כעת שלישי משכרם של עובדי המגזר הציבורי!

כפי שמזהירים גם כלכלנים קפיטליסטיים, צעדי הצנע הללו דווקא מקדמים מיתון כלכלי, בין היתר משום שהם חונקים את כוח הקנייה של מעמד העובדים ושכבות הביניים. מעבר לכך, הכסף שאמור להיסחט ממעמד העובדים לא יספיק לכיסוי הגירעונות האסטרונומיים.

גוש היורו שקוע במשבר העמוק בתולדותיו אשר מאיים לקרוע אותו. יוון, ספרד, פורטוגל ואירלנד בסכנת חדלות פירעון. יוון חייבת 340 מיליארד יורו בעיקר לגופים פיננסיים אירופיים. אם היא תוגדר כחדלת פירעון ותשמוט את חובותיה, הדבר עשוי לגרום תגובת שרשרת של קריסות כלכליות, בדומה לקריסת הענק של הבנק ליהמן ברדרס בארה"ב בסוף 2008, אשר היוותה טריגר למשבר הפיננסי הקודם.

בעלי-ההון יושבים על הרבה כסף. אך רווחיהם לא מושקעים בפיתוח הכלכלה, אלא מנותבים יותר ויותר למשחקים ספקולטיביים ברולטה של הבורסה. שם הם גוזרים קופונים מספסרות בחובות ובסחורות, וכך תורמים למשל לזינוק העולמי הקטסטרופאלי במחירי הנפט והמזון.

ניצנים של מאבקים מהפכניים באירופה

תנועות המחאה של הצעירים, ההפגנות בכיכרות והשביתות הגדולות

אסיפה המונית כיכר פוארטה-דל-סול במדריד, ספרד

בדרום אירופה, ובעיקר בספרד ויוון, שאבו השראה גם מן המהפכות באזרנו. הצעירים והעובדים באירופה לא מוכנים לשלם את החשבון עבור החגיגה הצינית של בעלי-ההון. אלה הם הניצנים של תקופה של מאבקים מהפכניים גם שם.

חלקים גדולים בציבור מנוכרים מהפוליטיקאים והממסד הקפיטליסטי שמציע להם רק הידרדרות ארוכת שנים בתנאי המחייבה, העמקה של אי-השיוויון, העושה והדיכוי בחברה. הם נאבקים עם תקווה לשינוי מהותי באופן שבו החברה מתנהלת, ומסרבים לקבל את תעמולת ה"אין ברירה" הקפיטליסטית.

יש ברירה: מאבק נחוש מצד ארגוני העובדים ותנועות המחאה של הצעירים, שיעצור את כל הגזרות על העובדים והעניים, ויפעל לשיתופי-פעולה חוצי-גבולות. סדר-יום כזה יוכל גם לדחוק לשוליים את כוחות הימין הקיצוני שמנסים לרכב על המחאה.

יש להעביר את נטל המס לעשירים, לשמוט את החובות הממשלתיים לבנקים האירופיים, להעביר את כל המערכת הבנקאית וצמרת הכלכלה לבעלות ופיקוח ציבוריים ולניהול דמוקרטי בידי האנשים העובדים, כחלק ממעבר לתכנון כלכלי דמוקרטי נרחב למען שיפור דראסטי בתנאי המחייבה של העובדים והמובטלים ושל הצעירים.

יש אלטרנטיבה סוציאליסטית, דמוקרטית ומודרנית לטירוף של השיטה הקפיטליסטית הכושלת והמיושנת, שעוד משעבדת את החברה כולה למען הרווחים של קומץ בעלי-הון.

שביתה גורלית בחיפה כימיקלים צפון

עובדי חיפה כימיקלים צפון שובתים מאז האחד במאי כחלק ממאבקם להשגת הסכם קיבוצי אחד שיהווה צעד בדרך לסיום האפליה בין ה"דורות" במפעל ולהעסקה הקבלנית

ביחס לעלות הנמוכה יחסית של דרישות העובדים. עם זאת, ההנהלה בוחנת כמובן את ההשלכות העתידיות שיכולות להיות מבחינתה להיענות לדרישות העובדים על שינוי ביחסי הכוחות שישפיע גם על ההסכמים הבאים. והיא לא היחידה לחשוש מ"השלכות רוחב".

בעלי-ההון התעשיינים מרוצים במידה רבה מההסדרים שהשיגו ביחסי העבודה מול ההסתדרות בעידן עופר עיני – יחסים שהתפתחו לכדי ברית מתקשרת וחסרת תקדים. ניצחון של עובדי חיפה כימיקלים צפון יחזור תחת אותם "הסדרים נוחים". הוא ישמש בוודאות מקור השראה לקבוצות עובדים נוספות במשק וידגים כי באמצעות מאבק בלתי מתפשר שמתגבר על הפרדות, גם לאומיות, העובדים מסוגלים להשיג הכי הרבה וגם להפוך מגמה ארוכת שנים של פגיעה וזחלת ולהשיג הסכם קיבוצי אחד. הצלחה כזאת של קבוצת עובדי תעשייה חדורי רוח-קרב תמחיש שעובדים מסוגלים לשפר בצורה משמעותית את מצבם ושהם לא צריכים להסכים באף מקרה להסכם גרוע שנסגר מעל לראשיהם ושמשרת בפועל את ההנהלה.

בניית גב חזק למאבק

תנועת מאבק סוציאליסטי קוראת לוועדי עובדים ולציבור הרחב להתגייס מיידית לטובת עובדי חיפה כימיקלים, באמצעות הבעת תמיכה פומבית, חיזוק פעולות המחאה של השובתים, קיום איסופות הסברה והעברת תרומות בכל סכום לקופת השביתה.

המאבק הזה הוא אחד ממאבקי העובדים החשובים ביותר בישראל בתקופה האחרונה. אחרי שנים של השפלה ופגיעות, העובדים החליטו ששום דבר לא יעמוד בדרכם להשיב לעצמם את הזכויות שנגזלו מהם, והם נחושים לנצח. יש צוות מסור מטעם כוח לעובדים, שמלווה את הוועד והתגייסות של פעילים לתמיכה במאמצי השביתה. ישנו גיוס תמיכה גם ברמה הבינלאומית ודרושה התגייסות של כמה שיותר עובדים ותומכים ברחבי הארץ להצלחת המאבק.

העבירו תרומת סולידריות לקופת השביתה – כל סכום יתקבל בברכה!

קרוב של עובדי חיפה כימיקלים צפון, השובתים למעלה מחודשיים וחצי, הוא חלק ממערכה ממושכת ונחושה להשגת הסכם עבודה קיבוצי חדש ואחיד לכלל העובדים, שיבטיח תנאי פרישה הוגנים ושיפור בתנאי העבודה והשכר, וכמו כן ישים סוף לפיצול הקיים בין ארבע צורות העסקה שונות, ארבעה מעמדות: 100 עובדי דור א', 150 עובדי דור ב', 130 עובדים בחוזים אישיים, ולמעלה מ-150 עובדי קבלן שעובדים בתנאים הגרועים ביותר.

חיפה כימיקלים מייצרת דשנים וכימיקלים לחקלאות ולתעשייה, בעיקר בחו"ל, והיא חולשת על כ-40% מהשוק העולמי של חנקת אשלגן. התאגיד הבינלאומי גורף רווחי עתק לכיסי הבעלים הנוכחיים, משפחת טראמפ בארה"ב. בעלי-הון נוהגים לטעון שהם מספקים לעובדים מקורות פרנסה, אך במציאות העובדים הם שמפרנסים בעבודתם בעיקר את בעלי-ההון. "המפעל במצב רווחי מעולה בשנים האחרונות. אנחנו מדברים על מאות מיליוני דולרים. יש אצלנו עובדים שעתידיים לפרוש לפנסיה בעוד פחות מעשרים שנה. עם השכר שלהם כיום הם לא יגיעו אפילו לפנסיה של 4000 שקל בחודש" אומר לוטטי.

"לפי נתוני ההנהלה, העלות הכוללת של כל 260 העובדים המאורגנים (דור א' וב') היא בערך 50 מיליון שקל בשנה, כ-4 מיליון שקל לחודש. העובדים מייצרים ותורמים למכירות סדרי-גודל של כ-50 מיליון דולר לחודש בצד הצפוני. הדברים שאנחנו דורשים הם בשוליים של השוליים של הרווחים. הם טוענים שאין להם כסף? איפה הרווחים? אחרי 15 שנה של הפחתות בתנאים, מה כבר ביקשנו?"

שביתה ללא הגבלת זמן

ב-21 במרץ שבתו העובדים לאות אזהרה למשך 8 שעות. במהלך השביתה קיימו אסיפת עובדים בנוכחות 200 מהם שהחליטו פה-אחד לעבור מההסתדרות הכללית לארגון כוח לעובדים.

כל יום שביתה עולה לבעלים סדר-גודל של 2 מיליון דולר בממוצע, לא כולל הוצאות על ניהול המאבק כנגד העובדים. זוהי עלות לא מבוטלת

תנועת מאבק סוציאליסטי * حركة النضال الاشتراكي

maavak.org.il

תנועת מאבק סוציאליסטי קוראת ל...

- לחזק ולהרחיב את תנועת המחאה נגד יוקר הדיור, יוקר המחייה הכבד והשחיקה בשכר!
- קידום הדיונים הדמוקרטיים היומיומיים במאהלים על האסטרטגיה והטקטיקות הנחוצות להצלחת המאבק. הקמת מטה מאבק דמוקרטי ארצי שיאחד את המחאה על יוקר המחייה, הפרטות השירותים הציבוריים ושחיקת השכר.
- שביתת אזהרה בת יממה במשק בהובלת ההסתדרות הכללית במטרה לאלץ את ממשלת נתניהו לנקוט בצעדים מידיים לריסון המחירים, שיפור רמות השכר, ופיתרון אמיתי למצוקת הדיור. לא להפרטת הקרקעות שמטיבה עם כרישי הנדל"ן.
- הטלת פיקוח על מחירי הדיור וסל הצריכה הבסיסי של משפחות עובדות. ביטול המע"מ על מוצרי הצריכה הבסיסיים והחזרת נטל המס לבעלי ההון.
- השקעה מאסיווית בפיתוח דיור ציבורי איכותי בשכר דירה נמוך, מרכזים קהילתיים, שטחים ירוקים, ותחבורה ציבורית יעילה וזולה.
- העלאה מיידית של שכר המינימום ל-5000 ש"ח לחודש / 27 ש"ח לשעה, כצעד לקראת העלאות נוספות. מאבק לתוספות שכר ושיפור תנאים לכלל קבוצות העובדים.
- התארגנות עובדים בכל מקומות העבודה כצעד להשגת תוספות שכר ושיפור בתנאי העבודה. חיסול חברות כוח-האדם והקבלן, מעבר להעסקה ישירה וחוזים קיבוציים. ביטחון תעסוקתי לכלל העובדים.
- פנסיה תקציבית חובה לכל עובד/ת במימון המעביד והמדינה. הורדת גיל הפרישה ל-60 לנשים וגברים כאחד. להכפיל את קיצבאות הזיקנה ולהוציא את קרנות הפנסיה מהבורסה!
- הכשרה מקצועית ומישרה לכל דורש/ת ללא אפליה. תוספת תקנים מאסיווית לשירותים הציבוריים וקיצור שבוע העבודה ל-35 שעות ללא פגיעה בשכר.
- שירותי בריאות, רפואה וסיעוד ציבוריים זמינים באיכות הגבוהה ביותר, ללא תשלום עבור תרופות ושירותים נחוצים.
- חינוך והשכלה ציבוריים איכותיים בחינם לכל גיל. מערכת חינוך אחת, שוויונית, פלורליסטית ודמוקרטית, ללא הפרדה או כפייה לאומית, דתית או עדתית. ביטול שכר-הלימוד ומלגת קיום לכל סטודנט/ית!
- התנגדות גורפת להפרטה. להלאים את מצבורי הגז והנפט ושאר משאבי הטבע, שישמשו את צורכי החברה תוך שמירת הסביבה. קנסות כבדים לתאגידים מזמהים והלאמת המזמהים הסודרתיים. מעבר לשימוש באנרגיות מתחדשות ונקיות.
- סוף לשלטון 20 משפחות ההון. העברת התאגידים הגדולים והבנקים לבעלות ציבורית תחת פיקוח דמוקרטי של נציגי עובדים וצרכנים.
- כן לסולידריות בין המאבקים – לא לסכסכנות לאומנית. כן לזכות המחאה, ההפגנה והשביתה. ביטול כל חקיקה מפלה, אנטי-דמוקרטית וגזענית. לא למלחמת עשוקים בעשוקים, כן למלחמה נגד הימין הקיצוני!
- מאבק נגד כל צורות האפליה, ההסתה והדיכוי על רקע לאום, אתניות, דת, נטייה מינית, זהות מגדרית, ומוגבלות פיזית או נפשית. שיוויון זכויות מלא לנשים בעבודה ובכלל!
- כן לחיי רווחה, ביטחון ושלום אמיתיים ושיוויוניים לישראלים ולפלסטינים כאחד. להחזיר את החיילים הביתה ולסיים את הכיבוש. כן להקמת מדינה פלסטינית סוציאליסטית עצמאית ושוות-זכויות לצד ישראל סוציאליסטית ודמוקרטית.
- הקמת מפלגה רחבה חדשה של האנשים העובדים בישראל, שתלכד ותוביל את המאבקים החברתיים ואת המערכה נגד שלטון ההון.
- מהפכה חברתית שתשים קץ לשיטה הקפיטליסטית המיושנת והמשברית. מעבר לתכנון כלכלי דמוקרטי נרחב, כדי שהכלכלה לא תתנהל לטובת קומץ מיליונרים אלא לטובת הצרכים והשאיפות של מיליוני האנשים.
- מאבק לעולם סוציאליסטי ודמוקרטי, אשר יבטיח פרנסה, צדק חברתי ושלום, במקום אבטלה, עוני, אפליה, ניצול, דיכוי, מלחמות ומשבר סביבתי.

מסכימ/ה איתנו? לא מסכימ/ה? יש לך כתבות, תמונות או רעיונות לתרום? רוצה לעזור להפיץ את המוסף? דבר/י איתנו:
feedback@maavak.org.il
facebook.com/maavak.nidal

ארצי: 054.818.44.61 | ת"א והמרכז: 054.212.08.41 | חיפה והצפון: 054.453.68.99 | ירושלים: 052.522.24.95

maavak.org.il

תנועת מאבק סוציאליסטי
נלחמת למען חברה
סוציאליסטית ודמוקרטית,
משוחררת מזוועות העוני,
הניצול, הדיכוי, הכיבוש,
המלחמות, והרס הסביבה